

Uniwersytet Rzeszowski
Kolegium Nauk Społecznych
Piotr Budzyń

Temat rozprawy doktorskiej: Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej w programach politycznych partii rządzących w latach 2004-2019.

Streszczenie rozprawy doktorskiej.

Celem niniejszego opracowania była analiza programów wyborczych poszczególnych ugrupowań rządzących na przestrzeni lat: 2004–2019, w odniesieniu do potencjału militarnego państwa a zwłaszcza struktur Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Elementem nowatorskim ujętym w rozprawie było zestawienie opisanych założeń z urzeczywistnieniem sfery deklaratywnej oraz ukazanie realnego obrazu ich skutków w odniesieniu do ww. formacji.

Wybrana cezura czasowa (2004–2019) miała na celu przedstawienie założeń programowych czterech koalicji rządzących i stopnia ich realizacji względem funkcjonowania formacji. Rok 2004 został wybrany z uwagi na wejście Polski w struktury Unii Europejskiej i konieczności dostosowania prawa krajowego do wymogów unijnych. Z kolei rok 2019 został wybrany jako graniczny z powodu całkowitej zmiany dotychczasowego oglądu na perspektywę militarną. W wybranej cezurze czasowej uwzględniono istotne zmiany środowiska bezpieczeństwa i znaczącą rolę potencjału militarnego, poprzez pryzmat m.in. wykorzystania Sił Zbrojnych RP podczas misji poza granicami państwa czy też ogląd na poszczególne konflikty zbrojne.

Rozdział pierwszy stanowi swoiste wprowadzenie do wielopłaszczyznowego i wielowymiarowego obszaru bezpieczeństwa państwa. Wybór komponentów tworzących owy system ma na celu zobrazowanie funkcjonowania Rzeczypospolitej Polskiej z punktu widzenia nauk o bezpieczeństwie. Przedstawione elementy składowe odzwierciedlają strategiczne wymiary bytu państwa oraz realnego wpływu na życie każdego obywatela. Określenie przedziału czasowego przedstawił realny ogląd na turbulentność zachodzących zmian. Rozpatrywany kontekst ukazał środowisko międzynarodowe jako środek umacniający potencjał bezpieczeństwa państwa oraz charakterystykę sojuszy i organizacji do jakich należy państwo.

Rozdział drugi przedstawia umiejscowienie oraz istotę struktur militarnych w polityce bezpieczeństwa państwa. Opracowanie uwidacznia aspekty teoretycznego oraz praktycznego oddziaływania standaryzacji demokratycznego państwa prawa na Siły Zbrojne, względem przyjętych norm i idei. Ponadto opisuje rolę formacji przy wyodrębnieniu elementów składowych bezpieczeństwa państwa. Pierwsze z nich przedstawiają pryzmat uwarunkowań oddziałujących na rolę Sił Zbrojnych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Alternatywnie zestawienie obejmuje sytuację Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej, względem wykształconego i zdefiniowanego bezpieczeństwa zewnętrznego.

Rozdział trzeci ujmuje teoretyczny wymiar pracy w myśl założeń definicyjnych i terminologicznych. Prezentuje umocowania prawne krajowe jak i międzynarodowe dotyczące sektora militarnego. Opracowanie wskazuje zasadnicze funkcje i zadania Sił Zbrojnych względem państwa i obywatela. Ponadto opisuje współdziałanie formacji z władzą zwierzchnią, innymi organami i służbami, samorządem terytorialnym, a także organizacjami rządowymi oraz pozarządowymi tworzącymi instytucjonalny wymiar bezpieczeństwa państwa. Dopelnieniem rozdziału jest określenie zwierzchności cywilnej kontroli sprawowanej nad Siłami Zbrojnymi przez władzę polityczną względem konstytucyjnych unormowań prawnych.

Rozdział czwarty przedstawia autorską analizę programów wyborczych w usystematyzowanych przedziałach czasowych. Prezentuje postulaty kolejnych partii rządzących wchodzących w skład koalicji na przestrzeni lat: 2004–2019 w odniesieniu do Sił Zbrojnych z uwzględnieniem strategicznych wydarzeń dla funkcjonowania państwa. Zestawienie wspomnianych artykulacji ma za zadanie wyeksponowanie postulatów partii politycznych względem sektora militarnego w trakcie kampanii wyborczych oraz okresie sprawowania rządów. Opracowanie uwidoczni także kontynuację, bądź całkowitą zmianę koncepcji rozwojowych dla Sił Zbrojnych w latach 2004-2019.

Rozdział piąty uwzględnia analogiczne zagadnienia do tych, przedstawionych w rozdziale czwartym, tworząc przejrzysty kontrast w świetle dokonanych zmian. Poprzez wdrożone przekształcenia, zaprezentowany zostaje obraz realnego przełożenia postulatów ugrupowań rządzących na całościowy wymiar sektora militarnego państwa. Ukazana zostaje kwestia dyslokacji jednostek wojskowych z punktu widzenia dotychczasowych uwarunkowań m.in. politycznych i gospodarczych. Zasadniczym punktem jest wyjaśnienie przeprowadzonych zmian systemu dowodzenia poziomu strategiczno-politycznego oraz jego wpływu na Siły Zbrojne RP. Punktem newralgicznym tej części pracy było pokazanie każdorazowej znaczącej zmiany w stosunku do wprowadzania zindywidualizowanej polityki kadrowej wszystkich szczebli oraz pionów dowodzenia.

Rozdział szósty łączy wnioski rozdziału czwartego i piątego w ujęciu prognostycznego rozwoju sektora militarnego państwa. Domniemania rzutują na realne możliwości rozwojowe i wyzwania stojące względem prezentowanej formacji. Obraz dokonywanych zmian krajowych i międzynarodowych, niejednokrotnie stawia nowe zadania Siłom Zbrojnym, będącym dysponentem szerokiej właściwości podmiotowej i przedmiotowej w kwestii dostępności niezbędnych sił i środków. Ponadto dostosowanie formacji wymaga każdorazowych przekształceń przejawianych w tworzeniu nowych struktur organizacyjnych czy rodzajów wojsk. Możliwości rozwojowe w tym zakresie mogą spowodować udział i korzyść dla pozostałych sektorów funkcjonowania państwa, zwłaszcza rentowność rodzimej branży zbrojeniowej. Ponadto opracowanie wykazało nowe wyzwania oraz możliwości rozwoju zwłaszcza gospodarczego, pomiędzy polskim przemysłem zbrojeniowym a interesami Rzeczypospolitej Polskiej.

Podsumowanie stanowi wnioski powstałe w skutek przeprowadzonego procesu badawczego, które mogą stanowić materiał analityczny i pomocniczy dla decydentów poszczególnych szczebli dowodzenia, głównie strategiczno-politycznego, celem dalszej realizacji procesów modernizacji technicznej i technologicznej Sił Zbrojnych RP.

Słowa kluczowe: Siły Zbrojne RP, programy polityczne, partie rządzące.